

Oponentský posudek diplomové práce

Marka Pelána

Právní stát a demokracie

(rozsah vlastní práce je 99 stran, dále Seznam zkratk, Seznam citované a použité literatury a dalších zdrojů, Judikatura soudů České republiky a český a anglický Abstrakt, Klíčová slova, celkem 110 stran).

Ambiciózní práce si vyžádala o poznání větší než obvyklý rozsah, byl však užitečně vyplněn; v práci nejsou žádná hluchá místa. Její struktura je logická a text je velmi přehledně členěn.

Těžiště práce je v analýze a porozumění pojmům, které se mnohdy používají ledabyle, nepřesně: liberalismus, právní stát, vláda práva, polyarchie, přirozená práva, liberální demokracie, neliberální demokracie, občanská společnost... Diplomant nepochybně přispívá svou prací k tomu, aby pojmová nejasnost byla v domácích politických diskuzích i akademických pracích uvedena na správnou míru.

Jeho práce s bohatou literaturou (53 položek!) včetně způsobů a přesnosti citací je bez přehánění příkladná.

Demokracie a právní řád jsou vnitřně bohatě rozrůzněné pojmy, které se v některých výkladech – podle historického a „právně kulturního“ kontextu – tu rozcházejí, tu přibližují, tu překrývají. Toto jistě nepřekvapivé konstatování nám autor oživuje – předvádí na bohatém materiálu, opřeném o relevantní literaturu.

Diplomant nezaujímá normativní stanovisko, kromě jednoho, implicitního, které je však velmi závažné, podstatné. Jde o imperativ pracovat obezřetně, přesně, s pojmy. Má dar vysvětlit složité problémy jasným jazykem. Práce je jazykově bezchybná (chybí nebo přebývá jen několik čárek), což je dnes neobvyklé.

Oceňuji závěr práce (osmá část), na kterých diplomant interpretuje současnou situaci liberální demokracie a střízlivě odhaduje její perspektivy.

Klade si obtížné, odvážné, tím, že aktualizované „staré“ otázky (Demokracie jako hrozba?). Odpovídá na ně střízlivě, uvážlivě.

Zcela výjimečně nemám žádné výhrady, ani otázky.

Navrhují ohodnotit práci jako výbornou.

V Praze, 13. září 2017

Doc. Petr Pithart